تعريف موجز بالإسلام
باللغة : البوسنوية
Introduction to Islam in Bosnian Language

# Uvod u islam

Hvala neka je Allahu Gospodaru svjetova, mir i spas na Njegovog poslanika Muhameda, salallahu alejhi ve selem, na njegovu porodicu u cestite ashabe.

Islam je da srcem, jezikom i djelima ocitujes da nema boga sem Allaha i da je Muhamed, salallahu alejhi ve selem, Njegov poslanik. On obuhvata vjerovanje i sest imanskih ruknova (stubova), te dosljedno izvrsavanje pet islamskih ruknova i cinjenje dobrocinstva. To je posljednja vjera koju je Uzviseni Allah objavio Svome posljednjem poslaniku Muhamedu ibn Abdullahu, salallahu alejhi ve selem, da bude jedina ispravna i prihvacena vjera kod Njega, Uzvisenog. Allah Sveznajuci je tu vjeru ucinio lahkom i jednostavnom bez poteskoca i bez opterecenja njenih sljedbenika onim sto nisu u mogucnosti.

Glavna odrednica i osnov ove vjere je tevhid (monoteizam), njena parola je iskrenost, njena teznja pravednost, njena opstojnost istina, njen duh solidarnost..

Zasnovana na ovakvim osnovama ona je sistem koji ljude upucuje ka svemu sto je za njih korisno na ovom i na onom svijetu i upozorava ih na sve ono sto je stetno po njihovu vjeru i zivot na oba svijeta.

Covjecanstvo u ovoj vjeri nalazi istinsko jedinstvo i prevazilazenje nesloge cime sebe izbavlja iz mraka zla na put istine i spasa. Svo savrsenstvo se ogleda u savrsenstvu ove vjere; ona nas, pocevsi od njenog ucenja o ispravnom vjerovanju, preko dobrih dijela, casnog morala do visokih manira ponasanja na koje nas podstice, ne uci osim dobru i pravednosti.

Misija islama ja da ostvari sljedece ciljeve:

1) Davanje prilike ljudima da spoznaju svoga Gospodara i Stvoritelja kroz Njegova lijepa imena i svojstva koja posjeduje samo On UzviSeni i u kojima Mu niko nije slican, te kroz Njegova mudra djela u kojima Mu niko nije ravan i pravima koja ni skim ne dijeli.
2) Pozivanje ljudi u obozavanje samo jednog Boga, Allaha, koji nema sudruga i to primjenom Njegovog vjerozakona kojeg je definisao u Svojoj knjizi i sunnetu Njegovog poslanika, salallahu alejhi ve selem, bilo da se radi o naredenjima ili zabranama u kojima se , bez sumnje, krije covjekova sreca na oba svijeta.
3) Podsjecanje ljudi na ono sto ih ocekuje nakon smrti; na to sta ce dozivjeti u svome kaburu i na dan kada budu prozivljeni, kada im bude

sudeno i kada budu u Dzennet ili Dzehennem uvodeni shodno svojim dobrim, odnosno losim djelima.

Glavne postavke islama mozemo izloziti u nekoliko sljedecih tacaka:

PRVO: Islamski ruknovi (stubovi)

Prvi stub (rukn): Vjerovanje u Allaha

A sadrzi sljedec stvari:

a) vjerovanje u Allahov rububijjet, tj. u to da je On Gospodar, Stvoritelj, Vladar i Onj koji upravlja svim pitanjima Njegovih stvorenja.
b) Vjerovanje u Njegov uluhijjet, tj. u to da samo On istinski zasluzuje da bude obozavan i da je svako bozanstvo mimo Njega lazno.
c) Vjerovanje u Njegova imena (esma) i svojstva (sifat), tj da On Uzviseni ima lijepa imena i uzvisena svojstva u koja treba vjerovati u svijetlu ucenja Kur'ana i sunneta.

Drugi stub (rukn): Vjerovanje u meleke

Meleki su casna stvorenja koja je Allah stvorio da bi mu bili pokorni i da bi izvrsavail odredene duznosti kojima ih je zaduzio. Tako je, na primjer, Dzibril zaduzen za dostavljanje objave od Uvisenog Allaha onome koga On izabere za svoga vjerovjesnika ili poslanika, Mikail je zaduzen za kisu i biljke, Israfil za puhanje u rog na dan prozivljenja, a Melek smrti za uzimanje dusa u casu smrtnom.

Treci stub (rukn): Vjrovanje u knjige

Uzviseni Allah je svojim poslnicima slao knjige u kojima je bila uputa, spas i svako dobro. Od velikog broja tih knjiga nama su danas poznate:

a) Tevrat (hb. Tora), a to je knjiga koju je Sveznajuci Allah objavio svome poslaniku Musau, as. Tevrat je najcjenjenija knjiga kod sinova Israilovih.
b) Indzil (Evandelje) koji je Allah objavio Svome poslaniku Isau, as.
c) Zebur kojeg je Svemoguci objavio Davudu, as.
d) Suhuf Ibrahim (Ibrahimove stranice) koje su date Ibrahimu, as.
e) Kur'an Casni kojeg je Allah, dzele s'enuhu, obajvio Svome posljednjem poslaniku Muhamedu, salallahu alejhi ve selem. Objavljivanjem Kur'ana derogirane su sve prijasnje knjige. Uzviseni Allah se obavezao da ce Kur'an cuvati neiskrivljenim kako bi on ostao uputa i dokaz protiv svih ljudi sve do Sudnjega dana.

Cetvrti stub: Vjerovanje u poslanike

Uzviseni Allah je Svojim stvorenjima slao poslanike. Prvi poslanike je bio Nuh, as., a posljednji Muhamed, salallahu alejhi ve selem. Svi poslanici bez izuzetka su bili ljudi (to se odnosi i na Isaa, as., kao i na Uzejra, as.) i nisu imali nikave

bozanske osobine. Oni su samo Allahovi robovi koje je on pocastio misijom poslanstva. Allah je slanje poslanika zapecatio slanjem posljednjeg od njih, Muhameda, salallahu alejhi ve selem, te nakon njega nema drugog vjerovjesnika niti poslanika.

Peti stub: Vjerovanje u Sudnji dan

Sudnji dan je dan u kome ce Allah Svemoguci skupiti ljude, nakon sto ih iz njihovih mezara prozivi, da zive u kuci vjecitog uzivanja ili kuci vjecite patnje.

Vjerovanje u Sudnji dan podrazumjeva vjerovanje u sve ono sto ce nastupa poslje smrti; bilo da se radi o patnji ili uzivanju u kaburu, prozivljenju, obracunu, Dzennetu ili dzehennemu.

Sesti stub: Vjerovanje u kader (odredenje)

Vjerovanje u kader podrazumjeva vjerovanje u to da je Allah Sveznajuci odredio sve sto ce se desiti. On je stvorio stvorenja prema svome praiskonskom znanju i mudrosti. Njemu je sve poznato njegovim praiskonskim znanjem i to je zapisano u "Levhimahfuzu" Allah je htio da ta stvorenja postoje i On ih je stvorio i nista se ne desava niti postoji bez Njegove volje i stvaranja.

DRUGO: Ruknovi (stubovi) islama

Islam se temelji na pet stubova (ruknova) Covjek nije istinski musliman sve dok u njih ne povjeruje i dok ne bude po njima postupao. Ti stubovi su:

Prvi stub (rukn): Svjedocenje da nema boga sem Allaha i da je Muhamed, salallahu alejhi ve selem, Njegov poslanik. Ovo svjedocenje je kljuc islama i njegova osnova.

"Nema boga sem Allaha" znaci da nema onoga ko istinski zasluzuje da bude obozavan sem Uzvisenog Allaha. On je jedini istinski Bog i svako drugo bozanstvo je lazno. A pod bozanstvom se podrazumjeva sve ono sto se obozava i cemu se robuje.

"I da je Muhamed, salallahu alejhi ve selem, Njegov poslanik" podrazumjeva vjerovanje u sve ono o cemu nas je obavjestio, poslusnost u onome sto nam je naredio, ostavljanje onoga sto nam je zabranio i sto je pokudio i da se Uzviseni Allah ne obozava osim onako kako je to on propisao.

Drugi stub (rukn): Namaz (salat)

Pod ovim se misli na pet vremenski odredenih namaza u jednom danu i noci. Namaz je Uzviseni propisao kao obavezu svakom muslimanu kako bi se time zahvalio na Njegovim blagodatima i kako bi bio veza izmedu roba i njegovog Gospodara. Namaz je prilika muslimanu da se obrati svome Gospodaru i da od njega moli ono sto mu treba. Od ciljeva namaza je odvracanje od razvrata i losih postupaka.

Namazom se stice mnogo dobro, ispravlja iman, zasluzuje Allahova nagrada i ostvaruje duhovna i fizicka smirenost koja ce covjeka usreciti i na ovom i na onom svijetu.

Treici temelj (rukn): Zekat

Zekat je prilog kojeg svake godine dijeli onaj ko je duzan onima kojima je to potrebno, bilo da se radi o siromasnim ili bilo kojoj drugoj kategoriji koja je serijatom definisana. Siromah koji ne posjeduje *nisab* zekata nije ga duzan izdvajati. Zekat je duznost samo bogatih (koji posjeduju nisab) kako bi time upotpunili svoju vjeru, popravili svoje stanje i svoj odnos prema drugima, otklonili manjkavosti od svoga imetka, ocistili se od grijeha, pomogli one kojima je to potrebno i napokon zadovoljili svoj opci interes. I pored svih ovih koristi radi se o neznatnom dijelu njihovog imetka u pogledu na to sta im je Uzviseni dao kao nagradu.

Cetvrti temelj (rukn): Post

Pod postom se podrazumjeva post mjeseca Ramazana. Ramazan je deveti mjesec lunarne godine. U tom mjesecu svi muslimani ostavljaju jelo, pice i seksualno uzivanje od izlaska do zalaska sunca nadajuci se oprostu od svoga Gospodara i moleci ga da im vjeru njihovu upotpuni, grijehe oprosti, te da ih Dzennetom nagradi.

Peti temelj (rukn): Hadzdz

Hadzdz je posjeta Bejtullau (K'abi) s ciljem obavljanja serijatom definisanih obreda i to u za njih odredenom periodu. Uzviseni Allah je hadzdz naredio svakom onome ko je u mogucnosti da podnese njegov put i kao takav ga je duzan obaviti jednom u zivotu. To je skup na kome se okupljaju muslimani cijeloga svijeta kako bi iskazali svoju pokornost samo jednom Gospodaru, svi u istoj odjeci bez razlike izmedu vladara i prosjecnog gradanina, bogatog i siromasnog, bijelca i crnca…

Hadzdz se sastoji, kao sto smo to vec spomenuli, od precizno definisanih obreda od kojih su najbitniji: boravak na Arefatu, tavaf oko K'abe (kible muslimana), s'aj (zurno hodanje) izmedu brda Safa i Merva. Hadzdz u sebi sadrzi mnoge koristi po pojedinca i drustvo, medutim, ovo nije mijesto za njihovo spominjanje.

TRECE: Ihsan (dobrocinstvo)

Ihsan je da obozavas Allaha kao da Ga vidis; jer iako ti Njega ne vidis doista On tebe vidi. Tj. da si svjestan Njegovog sveznanja i da postupas shodno sunnetu (praksi) Njegovog poslanika, salallahu alejhi ve selem.

Sve dosada spomenuto ulazi u pojam islama. Ukoliko obratimo paznju ne mozemo a da na primjetimo da islam ureduje covjekov individualni i drustveni zivot na nacin koji mu ostavruje srecu na oba svijeta. Islam svojim sljedbenicima dozvoljava i podstice ih na brak, a zabranjuje im blud (zinaluk), homoseksualizam i sve ono sto je

razvratno. On im nareduje odrzavanje rodbinskih veza, solidarnost i pomaganje nemocnih i siromasnih. Musliman treba da se, u skladu sa islamskim ucenjem, odlikuje svim oblicima lijepog ponasanja (ponasanja). Kao sto treba da se klone svih losih manira. Islam svoje sljedbenike podstice na posteno sticanje imetka (kao sto je trgovina i sl.), a zabranjuje im kamatu i nepostene oblike kupoprodaje (tj. sve one oblike koji su zasnovani na varanju i otimanju).

Ne negirajuci razlike koje postoje medu njegovim sljedbenicima, kada je u pitanju pridrzavanje njegovih nacela i postivanje prava drugih, islam je propisao kazne za one koji pocine neke od prijestupa bilo da se radi o obavezama prema Njemu Uzvisenom, kao sto su: odmetnisvo, blud, pijenje alkohola i sl., ili prema pravima drugih ljudi, bilo da se radi o njihovim zivotima, imetku ili casti. Primjer ovoga su serijatski propisane kazne za ubistvo, kradu, potvoru, fizicki nasrtaj na pojedinca, otimacinu sl. Sve ove kazne su u skladu sa pocinjenim zlocinom i one nisu niti pretjerano stroge niti nemjerodavne.

Islam je definisao i odnos izmedu vladara i njemu podredenih trazeci od njih da budu poslusni svojim predpostavljenim dok god su oni na dobru i dok im ne nareduju grijeh. Zbog negativnih posljedica koje to za sobom povlaci islam zabranjuje pobunu protiv vladara sve dok su oni na dobru. Na kraju mozemo, iz gore navedenog, zakljuciti da se islamom definise i uspostavlja pravilan odnos izmedu covjeka i njegovog Gospodara, te covjeka i drustva u kome zivi.

Uz ovo, ne nalazimo nista od lijepog ponasanja (ahlaka) a da islam svoje sljedbenike na to ne upucuje trazeci od njih da se toga pridrzavaju. Takoder, ne nalazimo nista od loseg ponasanja i obhodenja a da islam svoje sljedbenike ne upozorava na to trazeci od njih da ga se klonu.

Sve ovo bez sumnje upucuje na savrsenstvo ove vjere i njenu superiornost u svim pogledima.

Neka je hvala Allahu Gospodaru svjetova.